

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/konkursy-i-nagrody/nagroda-semper-fidelis/2022/174198,Stowarzyszenie-Rodzina-Ponarska.html>
27.04.2024, 22:47

Stowarzyszenie Rodzina Ponarska

Stowarzyszenie powstało w 1994 r. Jego celem jest upamiętnianie polskich obywateli zamordowanych przez niemieckich okupantów i ich litewskich kolaborantów w latach 1941-1944 w Ponarach pod Wilnem. Spośród około 100 tysięcy ofiar 90% stanowili obywatele II RP narodowości polskiej, żydowskiej, romskiej, karańskiej i tatarskiej. Dzięki organizacji udało się ustalić nazwiska ponad 460 pomordowanych.

Stowarzyszenie jest fundatorem pomników i tablic memoratywnych w Polsce i na Litwie. Jego członkowie wygłaszają prelekcje na temat zbrodni i wydają liczne publikacje. Helena Pasierbska - współzałożycielka i pierwsza prezes Rodziny Ponarskiej - napisała 4 książki, które w szczegółowy sposób omawiają przebieg mordów oraz przedstawiają sylwetki ofiar i sprawców. W 2014 r.

z inicjatywy organizacji ukazał się „Dziennik” Kazimierza Sakowicza, naocznego świadka rozstrzeliwań. Dodatkowo w ostatnich 3 latach stowarzyszenie wydało broszury Andrzeja Chodackiego „Szkice Ponarskich Wspomnień - Biogramy”, „Szkice Ponarskich Wspomnień - Retrospekcje” oraz „Szkice Ponarskich Tragedii - Golgota”, które rozdawane są bezpłatnie podczas obchodów rocznicowych. Najważniejsze uroczystości odbywają się na Wileńszczyźnie i są organizowane przez stowarzyszenie we współpracy m.in. z Ambasadą RP w Wilnie, Instytutem Pamięci Narodowej, Związkiem Polaków na Litwie, Domem Kultury Polskiej w Wilnie, Fundacją Samostanowienie, Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych oraz Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2017 r. Stowarzyszenie Rodzina Ponarska zostało laureatem nagrody „Strażnik Pamięci” w kategorii „Instytucja”, a w 2021 r. otrzymało doroczną nagrodę Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w dziedzinie „Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą”.